

Diplomová práce: Působení jana nepomuka Ehrlicha na teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze

Autor: Daniel Feranc

Oponent: PhDr. Tomáš Petráček Ph.D.

Posudek oponenta:

Autor si zvolil za téma své diplomové práce náročné ale o to záslužnější téma. Každá instituce by měla kultivovat svou paměť a tradici a připomínat si velké osobnosti, které se zasloužily o její růst. Daniel Feranc si vybral jednoho z první generace profesorů fundamentální teologie, osobnost první poloviny 19. století, podstoupil náročný archivní výzkum, osvojil si řadu dovedností a jeho práce naprosto splňuje kritéria diplomové práce. Pro napsání své práce měl k dispozici nejen hned několik relativně obsáhlých nekrologů a životopisu, ale také Ehrlichovy zápisky, které jsou rozhodně zajímavějším pramenem, než jak autor v úvodu tvrdí (viz 48-49).

Nemůžeme ale opomenout řadu problematických míst. Obsáhlý exkurz (20-27) o vývoji vztahu církve a státu v Rakousku je nejen zbytečně dlouhý, ale především plný klišé, sporných tvrzení a rádoby „zajímavých“ spekulací a závěrů. Ke katolické teologii se tak dostane až na straně 33. Ušetřený prostor měl raději věnovat samostatným kapitolkám ohledně tak pozoruhodných skutečností jako Ehrlichovo přátelství s Güntherem, o jeho vztahu k piaristům a reformním návrhům z roku 1848 či Ehrlichově činnosti jako polemista. Řád piaristů vůbec přijde v práci poněkud zkrátka, ačkoliv hrál pro našeho učence zřejmě důležitou roli.

V centru má být jeho působení na pražské fakultě.. Autor překvapivě nezná skvělou a v češtině dostupnou práci k dějinám katolické teologie (Schoof, 2004), a zcela opomíjí, proč se vlastně fundamentální teologie či apologetika stala v 19. století tak důležitým oborem. Ehrlich přece nebyl osamělý průkopník, který by obor „objevil“ či „vymyslel“ a pak ho pomalu prosadil na akademické půdě. Myšlenka na etablování samostatného oboru „visela“ ve vzduchu a Praha měla štěstí, že tu byl k dispozici jeden z nejlepších odborníků té doby a osvěcený arcibiskup, který rozuměl potřebám doby. Jen velmi málo se dozvíme o „specifikách“ Ehrlichova přístupu, čím se lišil od soudobých kolegů. Několik stran v závěru to nemůže nahradit: škoda, že autor nevyužil více obsáhlé recenze z ČKD, které by zároveň poskytly vhled do dobové recepce Ehrlichova díla.

Autor někde uvádí chybná data (18, 19, 59), některé věty jsou za hranicí srozumitelnosti (22, 24, 55). Edice Ehrlichových pamětí rozhodně patří mezi prameny, byť tištěné, a nikoliv do literatury. Přes všechny tyto výhrady musím autora pochválit za volbu tématu a odvalu, s jakou se do něj pustil. Bylo by žádoucí, aby ve svém výzkumu pokračoval a časem připravil úplnější portrét této pozoruhodné osobnosti.

Práci doporučuji v obhajobě, hodnocení navrhuji eminenter.

V Praze 13.5.2006